

F. t. Kriminallov for Grønland

udførelse, som hovedregel må anses for begået inden for virksomheden, men at der på den anden side kan forekomme overtrædelser begået af ansatte, som må anses for så fremmede eller uvedkommende i forhold til den juridiske person, at overtrædelserne objektivt ikke kan henføres til den juridiske persons virkefelt.

Det er endvidere en betingelse, at overtrædelser subjektivt kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan. Med formuleringen fremhæves en dobbelthed i ansvarsbedømmelsen med hensyn til de subjektive ansvarsbetingelser. Bedømmelsen kan enten angå enkeltpersoners forhold (*1. led*) eller den juridiske person som sådan (*2. led*). I almindelighed vil en overtrædelse, der er begået inden for rammerne af en juridisk person, kunne tilregnes ledelse og/eller ansatte og dermed være omfattet af 1. led. 2. led vil formentlig navnlig have en selvstændig betydning ved kumulerede fejl, hvor overtrædelser ikke kan tilregnes enkeltpersoner som følge af de pågældendes ringe andel eller ringe uagtsomhed i relation til overtrædelserne.

Spørgsmålet om, på hvilken måde overtrædelserne skal kunne tilregnes (som uagtsom, eventuelt som groft uagtsom eller forsætlig), beror på de subjektive krav i relation til den pågældende kriminalretlige bestemmelse. Er et kriminalretligt ansvar for den pågældende overtrædelse f.eks. betinget af (mindst) grov uagtsomhed, er det denne tilregningsform, der skal lægges til grund ved vurderingen af, om de subjektive betingelser for at pålægge en juridisk person et kriminalretligt ansvar er opfyldt. Hvis et kriminalretligt ansvar undtagelsesvist er betinget af forsæt, vil kriminalretligt ansvar for den juridiske person forudsætte, at overtrædelserne kan tilregnes enkeltpersonen som forsætlig.

Ikke enhver person med den fornødne tilregnelser i relation til en overtrædelse inden for den juridiske person vil kunne pådrage den juridiske person et kriminalretligt ansvar. Det kræves, at den pågældende skal være »knyttet til« den juridiske person. Denne betingelse er klart opfyldt, når der er tale om ledelse og ansatte, jf. betænkning nr. 1289/1995 om juridiske personers bødeansvar, kapitel 6. Fejl begået af personer med anden tilknytning til den juridiske person kan dog efter omstændighederne også pådrage den juridiske person et kriminalretligt ansvar, f.eks. i tilfælde, hvor eksternt bistand er knyttet til en virksomhed på en sådan måde, at den pågældende må anses for at have handlet på virksomhedens vegne. Der henvises herom til samme betænkning, kapitel 7.

Et kriminalretligt ansvar efter reglerne i det foreslåede kapitel 5 kommer således alene på tale i tilfælde, hvor en eller flere enkeltpersoner inden for virksomheden beviseligt har overtrådt de pågældende kriminallovsbestemmelser med forsæt (eller uagtsomhed, hvis uagtsomme forhold er kriminaliseret i kriminalloven). Et kriminalretligt ansvar for den juridiske person udelukker ikke et individuelt kriminalretligt ansvar for den person, der har overtrådt de pågældende kriminallovsbestemmelser. Hvis der er tale om et forsætligt forhold, forudsættes det, at der i almindelighed i disse tilfælde også gøres et kriminalretligt ansvar gældende mod de pågældende enkeltpersoner.

Bestemmelsen indeholder i *stk. 1, 2. pkt.*, en udtrykkelig hjemmel til at foranstalte juridiske personer for forsøg. Bestemmelsen svarer til bestemmelsen i straffelovens § 27, *stk. 1, 2. pkt.*, og gælder både for særlovsovertrædelser og overtrædelser af kriminalloven.

I det omfang, det kommer på tale at lade den juridiske person ifalde ansvar for forsøg, er det kriminalretlige ansvar betinget af, at en enkeltperson inden for den juridiske person har handlet med det til forsøgsdom fornødne forsæt.

Bestemmelsen i *stk. 2* indeholder en særregel, hvorefter statslige myndigheder, hjemmestyremyndigheder og kommuner alene kan idømmes bøde i anledning af overtrædelser, der begås ved udøvelse af virksomhed, der svarer til eller kan sidestilles med virksomhed udøvet af private. Denne begrænsning, der indebærer, at offentlige myndigheder ikke kan ifalde kollektivansvar i anledning af overtrædelser, der begås som led i myndighedsudøvelse, f.eks. ved udstedelse af en ulovlig tilladelse, svarer til, hvad der gælder allerede i dag. I tilfælde af overtrædelser i forbindelse med myndighedsudøvelse vil der som hidtil alene blive spørgsmål om personligt kriminalretligt ansvar for de ansvarlige enkeltpersoner.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XIV, kap. 3.6.

Kapitel 6

Påtalen

Offentlig eller privat påtale

Til § 20

Bestemmelsen svarer i *stk. 1* til den nugældende bestemmelse i kriminallovens § 82.

Som *stk. 2* foreslås indsat en bestemmelse, hvorefter overtrædelser af den foreslåede § 99 om ærefornærmelser er undergivet privat påtale.